

Tárgytematika / Course Description

Szociológia

ANITVB1061

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Varga Balázs Dr.

Félév / Semester: 2015/16/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy oktatásának célja

A szemeszter során, az előadások keretében a hallgatók általános szociológiai ismereteket szerezzenek, megismerkedjenek korunk fontosabb társadalmi jelenségeivel és problémáival nemzetközi és hazai viszonylatban egyaránt. Ezen kívül betekintést nyerjenek az egyes témakörök elméleti megközelítési lehetőségeibe és kutatási módszereibe.

A hallgatók ismerjék meg az állami, önkormányzati, vállalkozói, a civil és nonprofit szervezetek, intézmények működésének elveit, illetve képesek legyenek átlátni ezek működését, továbbá alkalmazni a képzések iránti szükségletek felmérésének és működésük értékelésének, elemzésének elemi módszereit.

A megszerzett ismeretek birtokában alkalmassá váljanak a gazdasági-társadalmi folyamatok és a kultúra jelenségvilága közötti összefüggések differenciált és rendszerszemléletű értelmezésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadások témái

1. A szociológia tárgya, funkciói, ágazatai. A szociológia helye a társadalomtudományok rendszerében.
 2. A család fogalma, ciklusai és funkciói.
 3. A társadalmi szerkezet, rétegződés, egyenlőtlenségek. A magyar társadalom szerkezetének alakulása a két világháború közötti időszakától 1948-ig.
 4. A magyar társadalom szerkezetének változása a szocialista rendszer különböző időszakaiban, egészen a rendszerváltozásig. A rendszerváltozás hatásai.
 5. Műveltség, iskolai végzettség, oktatási rendszer. Az oktatási rendszer visszásságai Pierre Bourdieu alapján.
 6. A magyar oktatási rendszer fejlődése 1945-től napjainkig.
 7. A szociológia egyetememes történetének elemzése. A szociológia alapítói a klasszikus korszakban.
 8. A klasszikus korszak többi szociológusa. A két világháború közötti szociológusok.
 9. A szociológia irányzatai a II. világháború utáni időszakban.
 10. A magyar szociológia története az 1900-as évek elejétől 1945-ig.
 11. A magyar szociológia története a II. világháború utáni időszakától napjainkig.
 12. Az életmód fogalma, vizsgálati lehetőségei. A magyar társadalom életmódja a szocialista korszakban és napjainkban.
 13. Az értelmiség típusai és ideológiái.
 14. A bürokrácia szociológiai problémái.
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A tantárgy kollokviummal zárul, melyhez az előadások anyagának, illetve a kötelező irodalom vizsgatételekre vonatkozó részeinek ismerete szükséges. A félév végi aláírás megszerzésének (így a vizsgára bocsátásnak) az előfeltétele levelező tagozaton a konzultációk legalább 50%-ának látogatása. Nappali tagozaton az előadásokról max. 3 alkalommal lehet hiányozni.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

KÖTELEZŐ IRODALOM

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába
Osiris Kiadó, Bp. 2006.

AJÁNLOTT IRODALOM

- Allport, G. W.: Az előítélet
Gondolat, Bp. 1977.
- Andorka Rudolf: Merre tart a magyar társadalom? Szociológiai tanulmányok a magyar társadalom változásairól és problémáiról
Antológiai Kiadó, Lakitelek, 1996.
- Bourdieu, P.: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése
Gondolat, Bp. 1978.
- Cseh-Szombathy László: Családszociológiai problémák és módszerek
Gondolat, Bp. 1979.
- Csepeli György – Papp Zsolt – Pokol Béla: Modern polgári társadalomelméletek
Gondolat, Bp. 1987.
- Dahrendorf, R.: A modern társadalmi konfliktus
Gondolat, Bp. 1984.
- Diósi Ágnes: Cigányút
Szépirodalmi Kiadó, Bp. 1988.
- Erdei Ferenc: A magyar társadalomról
Akadémiai Kiadó, Bp. 1980.
- Ferge Zsuzsa: Fejezetek a magyar szegénypolitika történetéből
Magvető, Bp. 1986.
- Giddens, A.: Szociológia
Osiris, Bp. 1995.
- Hablicsek László: Új népesség – előreszámítás
Magyar Tudomány, 1994. 5. szám
- Harcza István: Az ifjúság életkörülményei. Gyerekek a családban. Családok közötti együttműködés.
KSH, Bp. 1996.
- Havas Gábor – Kemény István: A magyarsági romákról
Szociológiai Szemle, 1995. 3. szám
- Alexander, J. C.: Szociológiaelmélet a II. világháború után
Balassi Kiadó, Bp. 1996.
- Józan Péter: A halálzási viszonyok alakulása Magyarországon 1988-1992.
KSH, Bp. 1994.
- Konrád György – Szelényi Iván: Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz
Gondolat, Bp. 1989.
- Kopp Mária – Skrabski Árpád:

- Magyar lelkiállapot
Végeken Alapítvány, Bp. 1992.
- Laky Teréz:
A privatizáció magyarországi sajátosságai és néhány
érezhető társadalmi hatása
Szociológiai Szemle, 1992. 1. szám
- Lengyel György – Szántó Zoltán (szerk.)
A gazdasági élet szociológiája
BKE, 1994.
- Losonczi Ágnes:
Az életmód az időben, a tárgyokban és az értékekben
Gondolat, Bp. 1977.
- Molnár Adrienn – Tomka Miklós:
Ifjúság és vallás
Világosság, 1989. 4. szám
- Gaszó Ferenc – Stumpf István (szerk.):
Rendszerváltás és ifjúság
MTA Politikatudományok Intézete, Bp. 1992.
- Stark D.:
Privatizáció Magyarországon. A tervtől a piachoz vagy a
tervtől a klánhoz?
Közgazdasági Szemle, 1991. 9. szám
- Szalai Erzsébet:
Gazdaság és hatalom
Aula Kiadó, Bp. 1990.
- Szociológiai lexikon
Corvin Kiadó, Bp. 1999.
- Szretykó György:
Változások a mai magyar társadalomban (1990-1997.)
Szociológiai, politológiai tanulmányok.
Villányi úti Könyvek, Bp. 1998.
- Tomka Miklós:
Csak katolikusoknak
Corvinus, Bp. 1995.
- Tomka Miklós:
A vallásszociológia új útjai
Replika, 1996. 21-22. szám
- Utasi Ágnes: Családok és életstílusok
Bp. 1990.
- Gaszó Ferenc - Stumpf István (szerk.)
Vesztesek. Ifjúság az ezredfordulón.
Ezredforduló Alapítvány, Bp. 1995.
- Vukovich György:
Népesedési helyzet
In: Társadalmi riport, 1994. Szerk.: Andorka Rudolf -
Kolosi Tamás - Vukovich György
TÁRKI, Bp. 1994.
- Weber, M.:
Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. I.
KJK, Bp. 1987.
- Weber, M.:
Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. 2/1.
Bp. 1995.
- Weber, M.:
Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. 2/2.

Dr. Varga Balázs
adjunktus